

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Spyr og fá svar um útbúgvingar. Allar. Allastaðni.

Tað er tú, sum tekur endaliga avgerð um tína útbúgving, men nú kanst tú fá svar upp á spurningar um lestur her í Sosialinum. Útbúgvingarvegleiðarin

á Vegleiðingarstovuni/Studna vegleiðir teg um tinar møguleikar innan útbúgving og um tey figgjarligu viðurskiftini. Útbúgvingarvegleiðarin arbeiðir dagliga við at vegleiða fólki, sum ætla sær undir útbúgving í Føroyum ella uttanlands, antin tað er styttri ella

longri útbúgving, verklig ella ástøðilig. Tú kanst senda spurningar um útbúgvingar til post@socialurin.fo, og so kemur svarið her í Sosialinum.

Er tín arbeidsstøða broytt?

Í hesum døgum er arbeidsstøðan hjá fleiri broytt og kann tykkast óviss, og tí ganga nóg tykkara uttan iva og hugsa um framtíðarútlitini - og kanska er hetta rætta lótan at hugsa um eina vend í arbeidslívinum. Hevur tú hug og tørv at tosa

við ein vegleiðara um hesi viðurskifti, so hevur tú møguleikan í Vegleiðingarstovuni. Ring til 200910, skriva til vegleiding@uvs.fo ella skriva á kjattið, sum er opið hvønn yrkadag, tá Vegleiðingarstovnan vanliga er opin.

HVAT ER LÍVSLANG– OG KARRIERUVEGLEIÐING?

Lívlong vegleiðing - er fyri øll

Tað er sera umráðandi, at lívlong vegleiðing ella karrieruvegleiðing er fyri øll í Føroyum, tí útbúgvingar- og arbeidsmarknaðurin broyttist stóðugt og kann mangan tykkast sera fløktur.

Karrieruvegleiðing

“Karrieruvegleiðing” er eitt hugtak, sum verður nýtt innan vegleiðing í okkara grannalondum (á enskum “career guidance”). Tá vit hoyra orðið “karriera”, so hugsa fleiri okkara ivaleyst um “at gera karrieru”, t.v.s. at “klatra upp eftir karrierustiganum” – at fara frá einum arbeiði til eitt annað, sum er hægri á “karrieru-stiganum”.

“Karriera” hevur tó ein breiðari týðningin í sambandi við karrieruvegleiðing. Hugtakið “karriera” fevnir um lívið og lívsumstøður, og hvussu eitt menniskja fer ígjøgnum lestrar- og arbeidslívið – “karriera” umfatar sostatt bæði persónlig og faklig viðurskifti.

Lívlong vegleiðing

Endamálið við lívlangari vegleiðing er at vegleiða fólki í øllum aldri at menna seg, hetta verið seg útbúgvingar- ella arbeidsliga, og at trívast í tí tey takast við.

Lívlong vegleiðing tekur stóðið í tínum lívi, í tíni stóðu, og í teimum ynskjum, tú hevur fyr tina framtíð viðvíkjandi lesnaði, læru, arbeiði ella øðrum.

Lívlong vegleiðing hevur sostatt týðning fyr livsvirðið hjá einum menniskja. Tað er neyðugt at kunna leita sær vegleiðing og fáa svar upp á spurningar og ivamál í sambandi við “skiftistíðir” í lívinum – tað er tá vit fara undir lesnað, ynskja at broyta arbeidslíð, ynskja at førleikamenning okkum ella tá vit skulu velja lívsleið og annað – alt sera týðningarmikil, men mangan torfør stig í lívinum.

Lívlong vegleiðing kann eisini hava gagnliga ávirkan á búskapin í samfelagnum. Tá fólk hava møguleika at fáa vegleiðing innan val av yrki, um tey gerast arbeidslays ella ynskja at broyta lívsleið, kann vegleiðing føra við sær, at tey koma skjótari í gongd við tað,

tey ynskja, til gagn fyr tann einkulta, arbeidsstaðið og samfelagið sum heild.

Útbúgvingar

Nógv fara gjøgnum útbúgvingarskipanina og út á arbeidsmarknaðin á sjálvstøðugan hátt, men onnur hava tørv á at tosa við ein vegleiðara, tá tey skulu velja. Á útbúgvingarstovnunum eru tilboð um vegleiðing.

Tó kann verða neyðugt at søkja sær vegleiðing aðrastaðni – eitt nú á Vegleiðingarstovuni, sum eisini er eitt tilboð um vegleiðing um útbúgvingar- og arbeidsmarknaðarmøguleikar til øll í Føroyum.

Vegleiðingarstovan er sett á stovn

Nú Vegleiðingarstovan er sett á stovn, kunnu øll í Føroyum fáa javnbjóðis atgongd til góða vegleiðing innan útbúgvingar-, læru- ella arbeidsmøguleikar. Á Vegleiðingarstovuni eru fólk vælkominn inn á gólvið at tosa um teirra útbúgvingar- og starvsmøguleikar við øllum tí, sum tað inniber. Eisini ber til at ringja ella senda ein teldupost.

Øll útbúgvingarøki eru umboðaði á Vegleiðingarstovuni. Tí er altíð møguleiki fyr dygdargóðari vegleiðing – og vit vita, hvønn vit skulu seta okkum í samband við fyr at fáa besta svarið upp á spurningar og ivamál. www.vegleiding.fo heitur heimasíðina.

Yvirlit yvir hvat fakøki føroyingar lesa:

Nærum 2000 fingur stuðul frá Studna til hægri lestur í fjór

Fyri skúlaárið 2018/19 sæst, at 1.977 føroyingar fingur stuðul til hægri lestur. Áleið helvtin, 984, lesa í Føroyum. Í Danmark eru tey 848 og 145 lesa í øðrum londum.

Í Føroyum lesa tey flestu stóru útbúgvingarnar á Setrinum. Tað er námsfrøði, lærari og sjúkrarøktarfrøði. Eisini maritimu útbúgvingarnar skipari/skipsførari og maskinmeistari eru væl dæmdar.

Í Danmark lesa flest føroyingar samfelagsvísind (samfelag, búskap, lögfrøði v.m.), men eisini heilsuvísind er væl umtókt. Tað eru útbúgvingarnar lækni og ergo- og fysioterapi, sum ikki verða bjóðaðar út í Føroyum, sum verða lisnar.

Í øðrum londum fingur 145 studning í farna skúlaárið. Tað er heilsuvísind og samfelagsvísindi sum flest lesa.

Yvirlit yvir hvat fakøki føroyingar lesa:

Lesandi, hægri lestur, eftir útbúgvingarøki, sum hava fingið stuðul frá Studna skúlaárið 2018/19

Útbúgvingarøki	FO	DK	Onnur lond	Tils.
Samfelag, búskapur v.m.	157	241	29	427
Teknikar, verkfrøði, maskin, bygging o.a.	219	144	12	375
Námsfrøðingur og lærari v.m.	271	93	1	365
Heilsuvísind	121	186	30	337
Humaniora og teologi	79	71	20	170
Maritimar, skipari og skipsf.	109	8	0	117
Nátturvísind	28	60	19	107
Listarligar	0	22	27	49
Landbrúk, náttúra og umhvørvi	0	7	3	10
Matvøra og starvsstova	0	8	1	9
Miðlar og samskipti	0	3	3	6
Løgregla og verja	0	5	0	5
Tilsamans	984	848	145	1.977

Háttur Tølini fyr lesandi í Føroyum eru gjørd við stóði í mánaðarlaga lestrarstudninginum – øll á hægri útbúgvingum, ið hava fingið studning í skúlaárinum, eru tald við. Tølini fyr lesandi uttanlands eru gjørd við stóði í ferðastudninginum – øll á hægri útbúgving, ið hava fingið studningin í skúlaárinum, eru tald við. Fyrivarni skal takast fyr at ikki øll lesandi søkja studning.

Lesandi á Fróðskaparsetrinum sum fáa barnastudning

Fróðskaparsetur Føroya	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19
Øll lesandi	444	548	695	648	680
Lesandi sum hava børn	179	255	322	304	322
Børn hjá hesum	349	508	639	615	663

Tølini vísa m.a., at umleið helvtin av teimum lesandi á Setrinum eru foreldur, og at hesi lesandi hava 2 børn í miðal. Miðaltalið av børnum hevur verið rættiliga stóðugt seinastu árin, tó er talið eitt lítið sindur hækkanði 5 tey seinastu árin.

Tølini eru gjørd við stóði í mánaðarlaga lestrarstudninginum. Øll, ið hava fingið studningin í skúlaárinum eru tald við.

KELDA: STUDNI SEPTEMBER 2019